

A U S T R A L S K É

listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKE LISTY

ČÍSLO 43 BŘEZEN 1995

Print Post Approved
PP 242296 / 00084

\$2.60

President České republiky Václav Havel
v Austrálii

L. & G. Pergl

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 663 6242

All International Office Machines

Prodej a opravy nových a starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
dílňa a obchod: **390 BOTANY ROAD**
ALEXANDRIA,
N.S.W. 2015

Tel: **319 0648** nebo **214 7402**
Václav Novák: **30 6781**

CAR RENTAL V & H AUTOS

Usnadní váš pobyt v Evropě
Plně pojištěné a servisované vozy
\$ 20 na den

Možnost odvozu z letiště Ruzyně a Vídeň
Podrobné informace Tel/Fax: (02) 673 2273
A.H. Tel/Fax (02) 625 2577

ODBORNÝ ZUBNÍ LÉKAŘ

Dr Jan ROSA
nabízí své služby,

v "MEDICAL & FITNESS CENTRE"
roh Acacia a Florinbunda Ave
Glenmore Park NSW 2745

Objednávky denně
na čísle: **(047) 332 956**

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

CONTACT

P.R.I.N.T.I.N.G.
A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS (Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO
České, EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

SONY's

Bon Voyage

Shop 6 Royal Arcade
175 Oxford Street
Bondi Junction 2022 NSW

Tel 02 387 1333
Fax 02 389 8028

Připravujeme speciální zájezdy do
lázní v České i Slovenské republice.
Zařizujeme letenky, zájezdy
zajímavé výlety vlakem.
Zajistíme pojištění, cestovní šeky,
poskytujeme veškerý servis,
vše za vynikající ceny.
volejte Barboru - 387 1333

Já věřím v člověka

Josef Fousek

Já věřím v člověka i jeho věčné nicoty
 Ať létá s ptáky na nebi
 Ať hledí smuten na boty
 Jsme všichni stejně značení
 Tím štemplem slzných porodnic
 Kde ještě těžko poznat je
 Kdo hodně je a kdo je nic

Ten rozdíl šaty promění do moudrých výšin
 do zvonců
 Oddělí lidi laskavé od chytráků a lakomců
 Jsme všichni stejně značení
 Tou cetkou lidské nahoty
 Pokorou strach se probouzí
 A dává střepe na ploty

Já věřím v člověka i jeho dávné poklesky
 Ať vzhůru spěje k vrcholům
 a hledá šťastné soutěsky
 Jsme všichni stejně zrozeni
 Dvě ruce nohy očí pár
 Krůpěje mládí ochutnáš
 A náhle stojíš sám a stár

Já věřím v člověka i v jeho lásky jiskřici
 Na lesy stráně úbočí na žlutá pole s pšenicí
 Jsme všichni stejně zrozeni
 Pro tichá lůna přístavů
 Pro domov kde nás pohladí
 A dají voďu na kávu

Já věřím v člověka i jeho sílu neměnou
 Že pravda bude denní chléb
 a ne jen pouhou ozvěnou
 Jsme všichni stejně zrozeni
 S tou lidskou duší bolavou
 Pod šatem z látky nejlepší
 se chvěje srdce obavou
 Já věřím v člověka...

11. února 1995
 Sokol Sydney

T. G. MASARYK

7. března 1850 - 14. září 1937

TĚŽKO JE SVOBODY DOBYTÍ,
TĚŽŠÍ VŠAK JI UHÁJITÍ

T. G. M.

Sametová revoluce v roce 1989 nám znovu poskytla možnost, ale i povinnost, prosazovat myšlenky demokracie a občanské svobody. Jedním z největších nositelů těchto myšlenek a ideálů byl první prezident Československé republiky

Tomáš Garrigue Masaryk

(A. Foukal - starosta města Holešova)

Stručný přehled rubrik

Já věřím v člověka	01
Pravda, lež, polopravda	02
Kam jderne	03
Zprávy	04
Jak se financuje politická strana	05
Několik neveselých ohlednutí	06
Perly a perličky	07
Přemyslovci	08
Přemyslovny	09
Kultura	10
Vzpomínka na K. Kryla	11
Nad dopisy čtenářů	12
Z tajů krás české řeči	13
Cesta Egyptem	14
Skoro Perpetuum Mobile	15
Křižovka	16

PRAVDA, LEŽ,
POLOPRAVDA

Karel Wendt

Koncem minulého roku proběhla v Praze konference PEN Klubu. Není úmyslem této úvahy se jí šířeji zabývat. Jednak by to bylo s křížkem po funuse, jednak prý, jak často bývá oplyvála spíše nudou, než moudrosti. Dvě věci však přece jenom nejsou bez zajímavosti. Anglický spisovatel Ash vyjevil, že spisovatel a intelektuál pracuje s celou pravdou, kdežto politik pouze s pravdou poloviční. Druhé je v mnoha případech lichotka, první nesmysl. Trpké zkušenosti už nás dávno bolestně poučily, že ve vztahu k pravdě není mezi jmenovanými kategoriemi lidského počínání zásadní rozdíl. Jak intelektuálové, tak politici (jedno nevylučuje druhé) mluví, řeční a píší někdy pravdu, jindy polopravdu a ještě jindy prostě lžou.

O příkladech prolhanosti literátů není nouze. J.P. Sartre byl nejen vynikající filosof a spisovatel, ale navíc pánbíček celého "pokrokového" světa. Poslyšte, jak zacházel s "celou pravdou".

V roce 1952 napsal : "Komunistická strana je nutný a přesný výraz dělnické třídy. Bojovat proti této straně... znamená udělat ze sebe nepřítel proletariátu.... Sovětský svaz chce mír a denně to dokazuje...." (Les Communistes et la paix).

V roce 1956 : "Maďarský lid nás učí krvi, že socialismus importovaný z Ruska zklamal úplně..." (L'Expres 9.11.)

V letech 1959 a 1963 v italském časopise L'Unita: Navzdor kontradikcím může být Rusko považováno za socialistickou zemi... Rusko je jediná země, v níž pokrok něco znamená..."

V roce 1970 : "Vzpomínám si, co mi kolem roku 1960 říkali moji sovětská přátelé: 'Trpělivost, jde o proces, který se nedá zvrátit. Leda k neúprosné postupující degradaci sovětského socialismu.' (v předmluvě francouzského vydání Liehmovy knihy 'Generace').

Dávno před tím v roce 1954 : "Svoboda kritizovat je v Rusku úplná. Styky jsou široké, otevřené a volné, jak vůbec mohou být..." (Liberation 20.7.).

O osm let později : "V roce 1954 bylo přijetí teplé, ale formální.... tentokrát

jsem si všiml, že konverzace je svobodnější a otevřenější..." (Liberation 11. 7.)

Svoboda úplnější než úplná, to už je prosím pravda tak celá, že se z toho jde hlava točí. Zbývá zodpovědět nesnadnou otázku, kdo lhal tenkrát víc : intelektuál, který podle Ashe pracuje s celou pravdou, nebo politik (sovětský), který podle něj pracuje s polopravdou?

A bylo by nemoudré věřit, že Sartre představuje vzácnou výjimku. Tam, kde se spisovatel / intelektuál angažuje v politickém zápolení, což činí s oblibou, jeho zacházení s pravdou je často, mírně řečeno, ležérní. Politická přítomnost a prolhanost však neovlivňuje nutně literární kvality "pachatelů". Kdyby tomu tak nebylo, svět by byl plný literárních mrtvol, probodnutých dýkami sebevražděných výletů do politiky. V tratolísti tiskařské černě by vedle sebe dřímali věčným spánkem Ezra Pound, André Maurois, Jules Romains a jiní na straně "reakční", Brecht, Shaw, Wells, Russel, Aragon, řečený již Jean-Paul a mnoho dalších na straně "pokrokové". Vyjmenování velikáni, patří k těm, kteří se mylili a lhalí svobodně. Literárními prostitutky uvnitř totalitních států, z nichž někteří ještě pořád zahnojují rodné lány, by se dal vydláždít svět.

Skutečnost, že lidé vynikající na jedné rovině, dovedou být neuvěřitelně naivní nebo prolhaní na jiné, je nebezpečná, což vede ke druhé věci, která je na pražské konferenci PEN Klubu zajímavá. Je ji návrh prezidenta Havla, tedy právě toho nevěšedního intelektuála, pro něhož pravda prokazatelně znamená víc, než jenom vznešené slovo, aby spisovatelé "pozvolna vytvořili celosvětové bratrstvo ducha", které by ovlivňovalo současné politické dění. Kdyby morální síla světové literární obce odpovídala Havlově, byl by to návrh přímo spásný. S ohledem na výše zmíněné zkušenosti z něj však naskakuje husí kůže. To proto, že davy se dají ovlivnit, ne-li omráčit, velkými jmény. Uchází jim, že třeba slavný herec může být herecky nepřekonatelný a současně politický blbec, že brilantní literát může být největší spisovatel na světě a při tom snilek nebo lhář a bezcharakterní darebák. Emil Zátopek patřil k největším běžcům všech dob, ale...

Jeden absurdní příklad za všechny. Úvodník Rudého práva (čeho jiného) tvrdil

nedávno autoritativně, že éra M. Thatcherové byla pro Anglii zhoubná. Proč? Protože to úvodníkář sdělil bubeník rockové skupiny Pink Floyd! Hoch mydli do bubnu až praskají bubinky a z toho titulu je politický vědec.

Bubeník jako intelektuál. Jakmile lidé ZNAJÍ pravdu z toho titulu, že něco umí a že něco jsou - pozor! Pozor, protože sláva často připravuje oslavené o kvalitu pochybnosti. Stali se vlastníky SVĚ pravdy a tu pravou přestali hledat. Člověk neověřený vavřiny odloží v obdivu zdravý rozum v šatně a začne věřit lžím a nesmyslům prostě proto, že vycházejí z posvěcených úst. Důležité pak už není CO kdo říká, ale KDO to říká.

"Bratrstvo ducha" dovede být někdy zatraceně nebezpečné. Camus a Gide mezi jinými by o tom mohli vyprávět, kdyby ještě žili.

V neděli 19. března v 11,00
v Cementary Hall
roh Oxford a Wallis Street
WOOLAHRA
se koná po čtyřicáté šesté

CHEVRA CADISHA

Vzpomínková tryzna
za všechny oběti nacistické
perzekuce.

Úvodní projev :

Gen. konzul ČR

ing. Josef Sládek

Zveme všechny krajany, aby
spolu s námi uctili památku
umučených příbuzných, přátel
a spoluobčanů.

Kam jdeme ?

Jaroslav Kovářiček

Od tzv. sametové revoluce uplynulo již více než pět let, zdá se však, že v emigraci ještě neprevládá valná radost z tohoto nenadálého převratu. Usuzuji takto, když sleduji jak v mnohých emigrantských časopisech, které se mi dostávají do ruky, stále převažují články na poměry doma naříkající. Zajímavou otázkou je zdali pisatelé mají pravdu či jen krátkou paměť. Nechci tu zajisté tvrdit, že naši povinností je všemu doma toliko tleskat, právě naopak, být pravdivě kritičti všude, kde je toho zapotřebí, je vlastně naší povinností, ke které by nás měla zavazovat naše dlouholetá zkušenost s žitím v demokracii. Nežli se ale nad poměry v České republice počneme rozplývat chválou, či tu zemi zatracovat, bude užitečné, když si navzájem ujasníme jakýmže loktem to měříme. Řečeno ještě jinak : "Jaký jest náš ideál svobodného českého národa?"

Za temných dob komunistického režimu bylo hodnocení situace v mnohém jednodušší - bylo zřejmé, co že jsme nechťeli, zlo bylo tak říkajíc zjevné. Antikomunismus byl v podstatě příliš snadný, stejně jako nepáchání zla (ač chvalitebné) je mnohem pohodlnější než konání dobra. Ne každý komunista páchal zlé skutky, každý z nich však svým dobrovolným vstupem do KSČ vzal na sebe i podíl zodpovědnosti za zločiny, kterých se strana z podstaty své ideologie dopouštěla. Těch zločinů bylo hojně a žádná sametovost je nemůže zastřít ani zamlčet. Zároveň však třeba dodat, že ne každý antikomunista je příkladem demokrata. Odstraněním jednoho zla se přece dobro samosebou nenastoluje. A o jakém dobru vlastně mluvíme, dobru pro koho? I v tom je třeba mít jasno.

Při návštěvě vlasti jsem chtěl vědět jakou tam mají lidé představu o ideální podobě své společnosti, chtěl jsem vědět "o co jim vlastně jde"? Většina z nich ale vůbec smysl mé otázky nepostihla. Připadalo mi, že situace nenadálé svobody mnohé lidi zaskočila, jejich ideálem bylo "socialisticky" pracovat a "kapitalisticky" žít, i když většina z nich ví, že toto jest nereálné. Na budoucnost jako by bylo zbytečno pomýšlet.

Přestože mnohé problémy přetrvávají a nové ještě přibývají, hodně se toho doma změnilo k lepšímu. Jako samozřejmost přijímáme dnes kupříkladu svobodu slova, spolčování či cestování, zmizela všeobjímající propaganda a soustředěná kontrola nad životem lidí. Před pouhými šesti lety bychom si o takových vymoženostech netroufali ani snít. Nebylo by tedy na čase oprášit ve svém slovníku třeba slovo "vděčnost"? Komu? Asi mnoha lidem, kteří nikdy neztratili touhu po svobodě a vůli pro ni něco obětovat a na které se dnes rychle zapomíná. Ale také vděčnost Osudu. Náš národ vydržel již hezkou řadu století v zemském ráji to sice na pohled avšak neustále ohrožovaném prostoru střední Evropy. Přes všechny historické nesnáze vyznamenali se Češi i Moravané tvorbou význačných hodnot kulturních i spirituálních. Na generace svých předků můžeme být právem hrdí a jsme jim také dlužni jejich odkaz tvořivě dále rozvíjet. Naše dějiny jsou řetězcem úspěchů i nepřízní, historickými příležitostmi však u nás historie nikdy nepřyltvala. Troufám si tvrdit, že jednou z velkých příležitostí seberealizace prochází náš národ právě nyní. Vnější ohrožení je relativně malé, osud národa je především v našich rukou. Tedy v rukou nás všech, kdo jsou schopni i ochotni tu spoluzodpovědnost přijmout, bez ohledu na akademické kvalifikace či mocenské pozice, z národa nemůže totiž nikdo nikoho vylučovat. Proto mi ty zdánlivé spory mezi domovem a emigrací připadají neopodstatněné. Ne každý emigrant byl diskriminován nenavrácením majetku (mnozí prostě žádný viditelný majetek neměli), stejně tak zdaleka ne každá křivda byla odčiněna lidem doma. Plno obětů zůstává tam i zde, toho budme pamětlivi. Ne všichni lidé v emigraci patřili mezi statečné bojovníky za svobodu vlasti (nějak jsme zapomněli třeba na výtečníky mezi námi zvané "upravenci"?), stejně jako doma nežili toliko dizidenti na jedné straně a estébáci na straně druhé. Rozdělování na domov a emigraci považují proto za podružné.

Otázka národní budoucnosti zůstává tedy platnou pro každého kdo je ochoten ji přijmout jako osobní zodpovědnost. Místo pobytu nehraje valnou úlohu. Většina mohutných škůdců národa nikdy neopustila rodnou hroudu, četní vlastenci se zasloužili o národ právě v

emigraci. Nebyl Komenský jedním z nejvěhlasnějších patriotů. Masaryk počal budovat první republiku v exilu atd. Je tedy na jednom každém z nás zdali se dívá na situaci ve své rodné zemi jako nezučastněný pozorovatel jen tak z daleka, či jako spoluzodpovědný účastník. Hořkovat nad neutěšenými poměry ve vlasti připadá mi toliko marností a plýtváním energie, pokud zároveň nepřemýšlíme jak nápravě poměrů přispět. A možnosti máme nepřeberně. Především musíme vyhledávat doma lidi našeho zaměření a s nimi spolupracovat. Říkám spolupracovat a ne toliko mentorovat! Ostatně nejlepší měrkou národních kvalit jsme každý sám sobě. Řečeno poněkud přitaženo : Každý jest sám sobě zrcadlem národa. V tom zjištění však není jen tíha zodpovědnosti, ale i radost z příležitosti k osobní zodpovědnosti. Patřit k národu ušlechtilému není jen dar nýbrž i zásluha.

My, kteří žijeme na západě, už víme, že není vše v pořádku se směrem, jakým se ten domněle svobodný svět ubírá. Vidíme nejen problémy ekonomické a sociální, cítíme i krizi duchovní. Moderní konzumní společnost ztratila jakýkoliv vyšší smysl, kromě temné snahy po sebe-zničení. Bezduchost moderní situace zrcadlí se denně v banálních televizních pořadech, nepodstatných zprávách o světě, ohlušující muzice bez krásy, korupčních aférách politiků i podnikatelů, honbě za nic neříkající módností, v rozpadu tradičního systému hodnot. S touto krizí váží se problémy ničení přírodního prostředí, nárůstající kriminality jakož i populační exploze. Západní systém, který sám ztrácí představu o směru svého vývoje, může jen ztěžít být modelem pro země rozvojové či postkomunistické. Sen o bezstarostné blahobytné společnosti se zvolna avšak neodvolatelně rozplývá. Celé lidstvo blíží se k důležité křižovatce, která vyznačuje cesty přežití nebo záhuby. Ta věc je vskutku vážná, ne však beznadějná. Procházíme obdobím tvořivého hledání a zde je naše velká národní příležitost: hledat nové formy společenského uspořádání, které budou odpovídat nárokům moderní doby.

ZPRÁVY

Z České republiky

Zásadní projev Václava Havla k česko-německým vztahům

"Naše republika nebude jednat o revizi výsledků války" řekl prezident Václav Havel v projevu na shromáždění, které zahájilo seminář o česko-německém sousedství pořádaný v pátek 17. února v Karolinu. V. Havel tak svým zásadním projevem na téma česko-německých vztahů zahájil nový pokus o pokrok ve vztazích s Německem. Prohlásil, že na obou stranách by už měl skončit čas omluv a zasilání účtů za minulost a začít doba spolupráce, založená na myšlence občanské společnosti.

Prezident se domnívá, že by obě strany měly upustit od požadavku náhrad za válečné a poválečné škody s výjimkou odškodnění českých obětí nacismu. Zdůraznil, že ČR je přímým spoludědicem čs. státnosti, která se zrodila ze dvou hrozných válek, na jejichž rozpoutání neměli Češi žádný podíl. K problému sudetských Němců konstatoval, že skutečnou příčinou konce soužití Čechů a Němců ve společném státě nebyl poválečný odsun z českého pohraničí, ale to, že se většina československých Němců předtím přihlásila k nacismu. Havel jejich postoj označil za osudové selhání a řekl, že před demokracií, dialogem a tolerancí dali přednost diktatuře, konfrontaci a násilí. "Jestli světová válka vojensky začala přepadením Polska, pak politicky nepochybně začala mnichovským diktátem", řekl prezident.

K definitivnímu česko-německému usmíření lze, podle Václava Havla, dospět jen tehdy, když budou obě strany tvrdě odmítat nacionalismus a budovat otevřenou společnost.

Projev Václava Havla otevřeně podpořili premiér Václav Klaus a ministr zahraničí Josef Zieleniec. Klaus, který má na stejné téma mluvit v Hamburku, řekl, že základní pojetí prezidentova projevu je identické s jeho vlastním a že se mu líbí. Ministr Zieleniec, který se shromáždění také zúčastnil, prohlásil, že

prezidentův projev byl v plném souladu s linií české zahraniční politiky.

Většina německých sdělovacích prostředků se ve svých komentářích shoduje v tom, že Havlova řeč byla čestným a do budoucna zaměřeným pohledem na vztahy mezi dvěma státy. Nesouhlas vyjádřil jen vůdce Sude-toněmeckého krajanského sdružení Franc Neubauer. Naopak komentář prvního německého televizního programu ARD praví: "pachatelé - to jsme byli my, Němci. A přitom snadněji než oběti tihnerne k zapominání."

List Frankfurter Rundschau napsal, že Češi pozorují Německo mnohem upřeněji než Němci Českou republiku a souhlasí s názorem prezidenta Havla, že chování Němců k malému sousedovi je vždy také indikátorem jejich vztahů k právnímu státu a toleranci.

Názor, že chrám sv. Víta by měl být majetkem státu, vyslovila podle výsledků šetření Institutu pro výzkum veřejného mínění, většina dotazovaných (66%). Vyjádřili se především lidé ve věku od 45 do 59 let, vysokoškolsky vzdělání a také ti, kteří nedůvěřují církvi. Dotázáno bylo 1023 občanů. 16% jich odpovědělo, že by chrám měl patřit církvi.

Obvodní soud pro Prahu I loni v prosinci rozhodl, že vlastníkem katedrály sv. Víta a příslušného pozemku je církevní subjekt Katolický metropolitní kostel sv. Víta. Kancelář prezidenta republiky a Správa pražského hradu se proti rozsudku odvolaly.

Ze Slovenska

Do Bratislavy přicestovala početná ruská delegace v čele s premiérem Viktorom Černomyrdinem. Spolu s ním přiletěl i místopředseda vlády Jurij Jarov, ministr pro atomovou energetiku Viktor Michajlov a další. Šlo o první oficiální návštěvu ve SR po nástupu třetí Mečiarovy vlády.

Po úvodních jednáních "mezi čtyřma očima" podepsali premiéři řadu mezivládních dohod. Mezi nimi jsou dohody o bezvизovém styku, o vzájemném zaměstnávání občanů a o vzájemné spolupráci v oblasti vědy, vzdělávání a

školení. Rozhovory se dále týkaly zejména otázky přičlenění SR k NATO. Na tiskové konferenci, která se konala po skončení návštěvy, Vladimír Mečiar uvedl, že "Rusko považuje tuto věc za vnitřní záležitost Slovenska."

Navzdory některým předpovědím potvrdil třetí sjezd Strany demokratické levice ve funkci předsedy Petera Weissa. Ze 243 platných hlasů dostal 131, zatímco jeho hlavní oponent Lubomír Fogas 82 a Milan Ftáčnik 30 hlasů. Weissovo vedení strany, která vznikla přerodem z KSS, bylo po neúspěchu v parlamentních volbách na konci roku 1994 podrobeno kritice volajcí i po vstupu do Mečiarovy vládní koalice. Po sjezdu však SDL i nadále zůstává v opozici. Mezi hlavními cíli strany zůstává snaha vstoupit do Socialistické internacionály. Lubomír Fogas odmítl kandidovat na místopředsedu, protože nesouhlasí s Weissovým vedením, ve straně však zůstává, aby pokračoval ve vnitrostranické diskusi.

Sport

Při krátké návštěvě České republiky potvrdil předseda evropské fotbalové federace (UEFA) Lennart Johansson, že se českým celkům nezapočítávají výsledky dosažené před rozdělením federace, což znamená, že koeficient pro právo vstupu je tak nízký, že jsme se dostali na úroveň například Faerských ostrovů, Moldávie či Azerbajdžanu. V praxi z toho vyplývá, že pokud se českým mistrem nestane pražská Sparta, nebude vítěz ligy startovat v Lize mistrů, ale jen v Poháru UEFA, přičemž na další místo v této soutěži bychom zřejmě neměli nárok. Rovněž v reorganizovaném Interpoháru zbylo by na Českou republiku jen jedno místo. Představitelé české fotbalové diplomacie uplatňují námitky proti tomuto rozhodnutí s poukazem, že Český fotbalový svaz byl založen již v roce 1901 a do světové federace FIFA vstoupil o šest let později. Pan Johansson přislíbil nová jednání na půdě UEFA, ale mnoho důvodů k optimismu neposkytl.

(CAROLINA)

Jak se financuje politická strana?

Na tuto otázku lze, alespoň v České republice odpovědět jedním slovem. Těžko! Politické strany se prakticky stále od roku 1989 potýkají s aférami, které mají z velké části své kořeny v pokusech najít systém financování mnohdy celkem nákladných stranických aparátů. Dnes se dá říci, že každá strana současné vládní koalice, vyjímaje Křesťanskodemokratickou stranu, měla s pokusy o sebefinancování problémy.

První nepřilíš povedený pokus o zajištění finančních prostředků pro Křesťanskou a demokratickou unii - Československou stranu lidovou odhalil deník Lidová demokracie 26. února 1994. Podle jejich informací KDU-ČSL podepsala 25. září 1992 dohodu o založení společného podniku s italským podnikatelem Leonellem Moscou. Název tiskového podniku měl být CHARITAS a měl se věnovat rozvoji regionálního tisku. V listopadu téhož roku KDU-ČSL oznámila, že pro neserióznost italského partnera od smlouvy ustupuje. Nicméně 3. listopadu téhož roku italská strana zaslala na konto České typografie tři milióny korun, k čemuž se předtím smluvně zavázala. V dubnu roku 1993 byly tyto peníze na žádost předsedy KDU-ČSL Josefa Luxe převedeny na konto strany. Mosca je mezitím ve své vlasti zatčen pro podezření obchodování s drogami. Ministerstvo financí zahájilo šetření proti KDU-ČSL pro podezření z porušení devizového zákona, neboť při převodu peněz nepožádali lidovci ministerstvo o povolení. Koncem minulého roku bylo šetření uzavřeno s tím, že strana skutečně příslušný zákon porušila a byla jí vyměřena pokuta pět milionu korun. Lidovci se proti rozhodnutí odvolali.

Občanská demokratická aliance se před parlamentními volbami v roce 1992 zadlužila u Živnostenské a Československé banky částkou, která celkově překročila 60 milionů korun. Majitel Kreditní a průmyslové banky KPB Antonín Moravec (t.č. ve vazbě pro podezření z majetkové trestné činnosti) se nabídl, že zruší dluhy u obou bank a vystaví ODA úvěr nový ve výši 52 milionů korun se splatností do konce roku 1996.

Tento "nový" dluh byl však vymazán již v prosinci 1992 firmou Marklap. Společnost Marklap navýšila své základní jmění z původních 100 000 Kč na 52 milionů korun, které měla údajně získat z obchodních operací. Marklap pak prodal podíl KPB, která dluh smazala. Způsob navýšení jmění společnosti je nicméně shledán nezákonným a Milan Macek, právní zástupce Marklapu a Občanské aliance a přítel Jana Kalvody, je v polovině prosince 1994 zatčen. Posudek pro navýšení jmění společnosti vypracoval náměstek ministra financí Miroslav Tera, který je shodou okolností členem ODA.

Relativně nejméně se v procesu sebefinancování zapletla Občanská demokratická strana. Její výkonný předseda Petr Čermák měl nicméně pro stranické potřeby zapůjčen vůz Mercedes Benz od tuzemských zástupců této značky, bratří Helbigů. Ti jsou v Německu stíháni pro daňové úniky a je na ně vydán mezinárodní zatykač. České policii uprchli při zatýkání loni v listopadu. Větší bouři ale ODS rozpoutala paradoxně pokusem o zprůhlednění financování politických stran svou otevřenou spon-

zorskou večeří uspořádanou vloni 30. listopadu na pražském Žofíně. Mezi hosty se totiž ocitli i šéfové podniků, ve kterých má stát dosud majoritní podíl. Nemalé částky na stranické konto ODS díky tomu plynuly ze státního rozpočtu.

Především v návaznosti na tyto skutečnosti vláda doporučila na svém zasedání 14. prosince místopředsedům vlády Janu Kalvodovi a Ivanu Kočárníkovi dokument o úpravě sponzorování politických stran podniky s nadpolovičním podílem státu. Podle znění novely zákona o státním podniku, kterou vláda přijala na svém zasedání 8. února, budou mít jakékoliv dotované podniky sponzorování zakázáno. Prakticky jedinou standartní formou financování politických stran zůstává jejich státem upravená dotace. Každá politická strana tak dostává určitou finanční částku za volební hlasy, respektive za místa v parlamentu a dále finanční dotaci. V případě ODS je to 32,5 milionů ročně za 65 poslanců v parlamentu a dále státní příspěvek ve výši 4,3 milionu korun.

Luděk Staněk - CAROLINA

GIRO CREDIT

Sydney Representative Office

HLEDÁME ZKUŠENÉHO BANKOVNÍHO ÚŘEDNÍKA PRO ODBOČKU V PRAZE

Giro Credit Bank Aktiengesellschaft der Sparkassen ("GIRO CREDIT") je známá rakouská banka, která pracuje v České republice pod názvem GiroCredit Banka Praha AS.

Pražská banka hledá zájemce o místo Credit Manager/ Credit Analyst, který / která má profesionální zkušenosti s bankovníctvím v Austrálii.

Přednosti by byla kvalifikace v účetnictví a dostatečné zkušenosti v některých či ve všech následujících oborech:

Credit Analyst, Credit Management, Corporate Financing, Chartered Accounting, Corporate nebo Sector Auditing

Mzda i další podmínky jsou záležitostí dohody.

Písemné přihlášky a CV na adresu:

The General Manager

GiroCredit Bank Vienna

Sydney Representative Office

Level 66, MLC Centre

19-29 Martin Place, SYDNEY NSW 2000

Několik neveselých ohlédnutí

zpět,

aneb

Quo Vadis Australia?

Vladimír Špaček - Novotný

Řadu týdnů před Vánocemi 1993 byla zveřejněna zpráva, že výuka a zpěv koled malých dětí ve školách bude v Austrálii zakázán. Jak k tomu totiž přijdou děti nekřesťanů a ateistů, aby jim byla do hlaviček vštěpována nějaká nechtěná ideologie. Žijeme přece v mnohokulturní a hlavně demokratické zemi.

V lednovém čísle AL roku 1994 se Petr Durna ptá v krátkém příspěvku "Kam kráčíš Sydney?", zda je nutné každoročně organizovat Gay Mardi Gras, čím dál tím populárnější festival sexuální úchylných občanů. Současně vyzývá čtenáře, aby žádali politiky o zákaz tohoto "festivalu". K zakazu sice nedošlo, ale v jeho předvečer několik desítek senátorů žádalo, aby federální vládou financovaná televizní stanice ABC alespoň vysílala přenos z "festivalu" pozdě v noci. Ředitel ABC oficiálně odpověděl, že se jedná o přenos akce, podporující australskou "kulturní rozličnost" a jeho časový posun na pozdější dobu není možný, protože televizní program není možno měnit. "Kulturní" přenos tak mohli shlédnout i děti školou povinné a financovali to daňoví poplatníci, takže já i ty, my i vy, i pan Durna.

Federální volby v roce 1993 byly kapitolou samou pro sebe...

Labouristická strana byla u moci nepřetržitě už deset let, relativně populární ministerský předseda Bob Hawke byl sesazen mocichtivým levičákem Keatingem a i řada dalších faktorů nasvědčovala tomu, že dny Labor party jsou ve federální vládě sečteny. Ani nezapísalnější příznivci labouristů se neodvážili veřejně doufat, že se jejich straně podaří udržet moc. Pro konservativní koalici to byly údajně volby neprohratelné... A výsledek? Už půldruhé hodiny po zahájení sčítání hlasů se začaly labouristické tváře rozjasňovat a v deset večer ohlásil soudruh Keating oficiálně svoje vítězství. Australští voliči se znovu rozhodli doleva. Údajně hlavně proto, že opoziční vůdce dr. Hewson šel otevřeně do voleb s tím, že zavede "daň z přídavné hodnoty". U rodilého, politicky značně nevyspělého Australana je snad taková naivita omluvitelná, u celé řady Čecho-Australanů se buď musí jednat o nepoučitelnost, nebo o vědomé odhodlání budovat "socialistické zítřky" i na Pátém kontinentu. Na otázku, proč v takovém případě utíkali do Austrálie ovšem odpověď neznám... Setkal jsem se dokonce s krajany, kteří stále ještě nechtějí uvěřit, že Labour party je stranou marxistickou, stranou zastoupenou v Socialistické internacionále, takže minimálně někteří její členové se mezi sebou oslovují "soudruhu". Mezi Čecho-Australany je bohužel celá řada voličů, kteří dokonce pravidelně dávají svůj hlas Labour party. I pro ně tudíž

platí rčení, že v demokratické zemi mají její obyvatelé takovou vládu, jakou si nejen zvolí, ale i zaslouží.

Nejen mnoho lidí doma, ale i řada krajanů po návštěvě rodné země s hrůzou ličí, jak se tam po změně režimu zvýšila kriminalita. Bohužel tomu tak opravdu je, jenomže pouze naivní člověk se může domnívat, že procento zločinců v demokratickém státě zůstane stejné, nebo dokonce klesne oproti bývalému státu policejnímu. Kriminalita vzrůstá na celém světě a tudíž i v Austrálii. Deník Telegraph Mirror zveřejnil 17. listopadu 1994 následující tabulku:

Procento občanů, kteří se obávají, že se stanou obětí:

	1993	1994
vraždy	22%	48%
loupeže	21%	44%
zneužívání dětí	23%	43%
sex. přepadení	24%	41%
fyzic. napadení	17%	39%
násilnosti v rod.	11%	28%

Díkybohu, ještě se stále žije v této zemi dobře. Zvláště, nezajímá-li se člověk o politiku, má-li slušné zdraví a není tudíž nucen jednat s Medicare, Medibank Private a podobně. Také se nedoporučuje vlastnit pozemek, na který si začínají dělat nárok původní obyvatelé. Kuřák se sice pomalu stává nespolečenským vyvrhellem i v parku, ale třídolarová daň za krabičku cigaret už tolik marxistické vládě nevadí. Protože čím déle tím více žijeme v mnohokulturní zemi, je nutno stále zdůrazňovat EO (Equal Opportunity). Stejně množství pro všechny, protože všichni jsme si rovni! Někdy je ale lépe nebýt bělochem a nežít s druhem opačného sexu.

Politika, morálka, náboženství, ekonomika... Jak už kdysi řekl jeden moudrý pán - Všechno souvisí se vším. I méně politicky a historicky vzdělaného Čecha by ještě mohlo napadnout, že socialistické zítřky lze budovat i bez "Vítězného února".

Zbývá tudíž ptát se nejen sebe sama, ale průběžně i ve svém okolí: Quo Vadis, Australia?

PÍSEMNÉ PŘEKLADY,
SOUDNÍ TLUMOČENÍ

JINDRA

B.A., N. A. A. T. I.

Akreditace

Telefon (02) 365 2191

Prosím, nechte vzkaz na telefonním automatu
(jméno a telefonní číslo)

PERLY A PERLIČKY

Zatímco po českých hercích jakoby se země slehla, úroda českých hereček v Sydney je požehnaná. Po Dáše Bláhové se nedávno z republiky vrátila Eva Sitteová a ve Stables Theatre debutovala mladá Barbora Bičíšková v australské hře "Beating a Retreat". Barbora je dcerou exulantů z roku 1968 a kdyby nebylo jejího jména těžko by divák zjišťoval její český původ. Přejme jí úspěch v dalších rolích.

Kdo by byl před šesti lety pomyslel, že město Sydney postihne invaze českých policistů. Prý jich bylo snad až na sedmdesát a prozkoumávali terén před návštěvou presidenta Havla, hlavně ovšem místa, která má prezident za své návštěvy poctit přítomností. Časy se mění. Snad se změnili i čeští policisté.

V republice vyšly paměti otce presidenta Havla a je to čtení nadmíru zajímavé. Z jeho vzpomínek vysvítá obraz člověka od ranného dětství veřejně angažovaného a české věci oddaného. Václav Maria Havel také píše o svém působení ve Spolku československých studentů, jehož byl předsedou právě po převratu v roce 1918, kdy se T. G. Masaryk triumfálně vrátil jako první prezident domů. V. M. Havel také vedl studentskou delegaci, která na Hradě potom presidenta navštívila. V roce 1919 vedl tříčlennou delegaci studentů do Paříže na pozvání dr. Kramáře tehdy ve Francii dleho na mírové konferenci. Tam pak byla připravena půda pro první světový sjezd studentstva v Praze v roce 1921. Ze vzpomínek presidenta otce také vysvítá, že se angažoval i na výstavbě studentské koleje na bubenečském konci Letné, a že se svojí první manželkou, českou gymnastkou Bělou Friedländerovou zakládal studentský tábor u Brandýsa nad Orlicí. Uvážíme-li, že už i děd presidenta Havla byl známým českým inženýrem, a že prezidentův strýc Miloš byl jako exulant majitelem mnichovské hospůdky, budeme těžko pochybovat o roli Havlovy rodiny v českém životě tohoto století. Poprvé byly paměti otce Havla vydány samizdatem.

Už v únoru jsme se potěšili vystoupením českého umělce - Kladeňáka Josefa Fouska. Z každého jeho taktu jakoby vanula melancholie, anebo spíše sarkastická výčitka. Tak podobně nás koncert minulého roku obšťastňoval advokát Milan Hulík. Co pověděl Milan Hulík řečí formální, to měl na jazyku v řeči vázané a ve svých melodiih Josef Fousek. Recitoval a zpíval o nespravedlnostech, o přílišné přizpůsobivosti české duše, o nakradených majetcích, o čecháčkovské malosti a vykutálenosti. Posluchač jakoby se vzpouzel uvěřit, že tam doma skutečně teče tolik špíny a kalu. Ale když i ten Fousek, tak na tom asi něco bude. Josef však nezpíval jenom o věcech nepříjemných. Vyznal se také ze své velké lásky k lidem, ke světu a k životu vůbec. Jeho fotokoláže, kterými byla sokolská knihovna vyzdobena přispěly k atmosféře celého

setkání, zpívání i povídání s Josefem Fouskem.

Sedmého března, na narozeniny T. G. Masaryka, bývalo v republice vždycky plno slávy a spontánních projevů vděku člověku, Čechoslovákovi, který jako jeden z mála našinců viděl daleko za horizont našich hranic a dovedl zasazovat naši zemi do mezinárodního kontextu dějin i přítomnosti. Generace vychované za éry podvodu zatím ještě sedmý březen oslavovat nebudou. Troufneme si ale předpovědět, že jak půjde čas a jak začnou opadat vlny samospasitelného konzumerismu, mládí Češi Masaryka opět najdou v jeho plné mravní síle. A snad ho najdou i jeho pokrevní příbuzní, Slováci.

Bořek Šindler - lovec perel

COBRA CAR ALARMS

PRODEJ - OPRAVY - SERVIS
CAR ALARMS (všech značek)

Instalaci provedeme v našem
středisku nebo u vás doma

Servisní středisko:
591 Elizabeth Street
REDFERN NSW 2016
Tel: (02) 319 400 Fax: (02) 319 1010

Malé zamyšlení nad velkými dějinami

PŘEMYSLOVCI A PŘEMYSLOVNY

Bořek Šindler

Za vlády tohoto význačného evropského panovnického rodu se z Čech stala důležitá a pozoruhodná bašta křesťanské feudální vlády a ovšem i významná kulturní oblast. Dcery tohoto rodu - kněžny, princezny i královny - se kromě toho vyznamenávaly ještě obzvláštní vzdělaností a rozhledem, a to bylo pro ženy onoho věku neobvyklé (tak jak to bylo neobvyklé pro muže, kromě církevních hodnostářů). Nepatří mezi ně ovšem asi ani Libuše, ani Sárka či Vlasta - byť i tato tři ména byla důležitou připomínkou, že česká minulost nepostrádá hrdinek rodem uctívaných - tyto postavy patří jen české prehistorii. Jsou však mezi nimi ženy obzvláště významné jako svatá Ludmila, svatá Anežka - prohlášena za svatou v Římě během posledních dnů vlády bolševiků v listopadu 1989 - královna Dagmar provdaná se jako přemyslovská princezna do Dánska, Anna Přemyslovna provdaná za anglického krále Richarda II a také sestra posledního krále přemyslovského, Václava III, v Olomouci zavražděného, žena Jana Lucemburského a matka Karla IV, Eliška Přemyslovna.

Přemyslovci netrvali více než nějakých pět set let zkonsolidovat pevně české země a učinit z nich nejdůležitější součást velké evropské říše s nominálním centrem v Římě. Za Karla IV se pak centrem této říše stala Praha, také to už patří do periody vlády Lucemburků. Češi se často a rádi honosí i sami před sebou válečnickou zdatností takového Žižky nebo Prokopa Holého a vojenskými úspěchy husitských vojsk v patnáctém století. Uniká jim však často souhrnný pohled právě na období přemyslovské konsolidace a také úvaha, že bez konsolidační práce Přemyslovců by Čechy nebyly asi mohly dosáhnout výšin v pozdní době gotické za Lucemburků. Nevidět pro strom les, není vysádot Čechů - ale my tímto druhem poloslepoty trpivěrně v dobách nevhodných.

Uvažme, že Češi přišli do Čech po Keltech a Germánech z pohanského východu ne dříve než v pátém století našeho letopočtu snad i později a že do Čech dorazili pravděpodobně v kmenových tlupách slovanského moře, které se převalilo z evropského východu a zalidnilo geograficky nesmírně rozlehlou část kontinentu. První historicky doložený kníže přemyslovský, Bořivoj přijímá křesťanství východní ještě od samotného Methoděje na Velké Moravě v devátém století - bez nátlaku - a za méně než sto let mají již Češi v čele křesťanského knížete Václava, s nímž obcuje mocní sousedi, dříve páni české země. Sotva během další generace Slavnikovec svatý Vojtěch komunikuje se vzdělanci v Itálii a sám rozsévá křesťanství mezi okolními Slovy. Zatímco celé Polabí a slovenský sever systematicky dobývají a vyblíží němečtí rytíři, pokřtění a vzdělání Češi nejen odolávají onomu ráznému zpětnému náporu, ale stávají se poněkud partnery evropských mocnárů a nakonec je centrum mocnářství právě v Praze. České ženy vládnoucího rodu jsou vyhledávanými nevěstami a v Ludmilině tradici vynikají právě tím, čím poměrně nepočetný národ může uhlájit svou existenci: vzděláním.

Není to bilance nijak chudí. Ovšemže nebylo možno držet meče po celá ta staletí v pochvách. Neudržel je tam Václavův bratr Boleslav v desátém století a neudržel je tam jiní včetně Přemysla Otakara I a Přemysla Otakara II o několik set let později. Za Přemyslovců nedosáhli Češi té pověsti, které později dosáhli husité: aby se před nimi třáslí sousedé, hlavně bavorští. Po husitech však zavládl zmatek, po Přemyslovcích přišel ctěný Otec vlasti Karel a když před příchodem Lucemburků umíral poslední přemyslovský král, slynulá česká země bohatstvím a spořádaností.

Nepochybíme, vzpomene-li opět proslulé báby svatého

Václava, Ludmily, později svatě. Snad jednou objevíme svěťce i předcházejícího, ale z pramenů dosud známých víme, že první českou světicí byla ona, žena Ludmila. A že to byla také ona, žena Břetislavova, která svojí vzdělaností zapůsobila na mladého Václava, a že její zásluhou se jinochu Václavovi dostalo vzdělání na Levém Hradci a na Budči. Po svatě Ludmile to byli svatý Václav a posléze svatý Vojtěch, první čeští křesťanští velcí a první tři čeští vzdělanci, nepočítáme-li vzdělance říše Velkomoravské, kteří působili o nějakých sto let před nimi, kdo udával tón českému dvoru.

Po celou dobu přemyslovskou, téměř od zavraždění svatého Václava, znovu a znovu jsou sepisovány legendy o jeho životě i utrpení, kromě jedné staroslověnské samozřejmě latinsky. Zatímco tyto legendy - t.j. "to co má být čteno" - nebyly většinou založeny na historických faktech - objevily se už za Přemyslovců také latinsky psané kroniky. Tři z nejznámějších kronikářů byli Kristián, Kosmas a Dalimil. Hájek z Libočan a ostatní kronikáři pak patří do dob mnohem pozdějších.

Snad nejstarším českým kronikářem byl Kristián - Křesťan. Ten už koncem desátého století, kdy život Václavův a jeho rodiny byl ještě v paměti současníků, sepisuje paměti, v nichž se dotýká událostí z doby Václavovy, ve snaze poukázat také na schopnosti Čechů jako článků v křesťanské společnosti. Autorův prolog je věnován druhému českému biskupovi, Vojtěchovi který snad byl jeho blízkým příbuzným. Současně s touto kronikou vznikla v Itálii, v klášteře montecassinském, další kronika václavská, nikoli z pera českého, ale psaná mnichem Vavřincem, přítelem Vojtěchovým. Znovu podotkneme, že tyto události na poli kulturním probíhají jen pár set let po příchodu Čechů do Čech. Zatímco pozdější kroniky, a to především Kosmova, se neobírají staroslověnskou minulostí, vyplývá z kroniky Kristiánovy, že tato slovensko-moravská éra byla v dobrém povědomí autora. Tak to také tvrdí profesor Pekař. Ten také uvádí, že autentičnost Kristiánovy kroniky byla v minulém století brána v potaz, a to především těmi, kdo si přáli potlačit povědomí o staroslověnském dění v oblasti naší země. I to asi svědčí o stopách politicko-kulturního boje mezi dědici západofimské říše a stále ještě kvetoucí Byzanci, svedeném také na našem území o duše pohanů. Ovšemže také v neposlední řadě i o její statky a zemi. Toto napětí probíhalo prakticky během celé pětistileté vlády Přemyslovců, kdy původní silné vlivy Byzance byly stále více vymazávány z paměti Čechů, až posléze byly na staletí vymazány úplně. Jakkoli mnozí Češi - ještě pak ve století devatenáctém - tohoto potlačení byzantskosti, a tedy snad i slovanskosti - želeli, není snad dnes už pochyby o tom, že politika Přemyslovců vyniknout raději na Západě než bojovat s ním jako předvoj Byzance nesla ovoce. To bylo pak dále potvrzeno během období renezanace, která do Čech přicházela z Itálie a zasáhla Čechy plnou vahou, zatímco mezi ostatní Slovy kromě Poláků byla méně ovlivněna.

Křesťanská vzdělanost přemyslovské gotiky byla zřídlem a inspirací nyní již svatě Anežce. Anežka Přemyslovna náleží mezi nejušlechtlejší zjevy našich dějin. Tato žena - opět podle Pekaře - "svou víru a půvab čerpala z prvního rozkvětu gotické kultury". My Češi se často pozastavujeme nad tím, že tato vzácná Češka byla prohlášena za svatou až před pěti lety a to polským papežem, několik století po své smrti. Však od doby Karla IV, respektive od dob husitských, kdy Praha byla dána do papežské klatby kromě Jana Nepomuckého u nás světců nebylo, zatímco třeba Španěle jakoby je vyráběli na běžících pásech, a i ten Jan z Nepomuku si počkal na prohlášení za svatého čtyřista let! Anežka, zakladatelka Anežského kláštera a farnostnice, nebyla osamocenou vzdělanou přídvou pražským. Bylo hned několik šifitek křesťanského vzdělání - její sestřenice svatá Alžběta Durýnská, její sestra a manželka vévody Jindřicha Vratislavského, její druhá sestra Vilemína Milánská a i jiná příbuzná Hedvika Slezská. O těchto horlivých následovnicích učení křesťanského nebývá řeč příliš často - a je samozřejmě třeba uvážit, že v oněch dobách víra křesťanská šla ruku v ruce s vysokou vzdělaností a kulturní vyspělostí. Mezi prostý lid proniklo plně křesťanství až o nějakých dvě stě let později, v době husitské, a po celou dobu vlády přemyslovských

knížat a králů se nepřestávaly na venkově a zejména v odlehlých krajích udržovat pohanské zvyklosti a pověry.

Kvete-li ještě dnes, ve dvacátém století politické intrikaření po celém světě - a vyražďování milionů lidských bytostí se ještě dnes zdá být téměř normou - středověká Evropa, sice nominálně křesťanská, byla plná politických vražd, únosů, obléhání hradů i měst a jiných násilností. Toho nebyl ušetřen ani dvůr Přemyslovců a středověké Čechy věru nebyly žádnou evropskou výjimkou. Ani středověká církev, která za Přemyslovců nabývala na síle a moci, se tedy nemohla honosit čistým štitem. Avšak i přes veškeré své neřesti a slabiny zůstávala křesťanská církev římská, ještě nepostřižena reformačním hnutím, nositelkou staré římské kultury a hlavně také římského práva, na němž bylo církevní právo založeno. Prostřednictvím církve se tedy po Evropě šířily instituce, s nimiž se domácí produkty severní, neřímské a neřecké Evropy nemohly ještě měřit. Církev také byla podporovatelkou středověkého lenního zřízení, které v tehdejší době přinášelo pořádek do zemí ovládaných barbary. A snad největším přínosem církve kromě samotného křesťanství bylo rozšíření latiny jako jazyka administrativního, kulturního a postaveného na pevných, a staletými vymodelovaných pravidlech. Latina - a také řečtina - zpětně působily na vybrušování jazyků domácích. To byla v Čechách čeština a bylo to právě za posledních Přemyslovců, kdy čeština pronikla do literatury vedle latiny a staroslověnštiny.

V jednom dánském klášteře je ještě dnes s obzvláštní úctou udržován hrob jedné české princezny, která se stala slavnou manželkou dánského krále Valdemara. Ještě dnes je v Dánsku této dobrotivé královny vzpomínáno - byla jednou z prvních vzdělaných žen v ještě nedávno předtím pohanské a barbarské Skandinávii. Proslula kromě svého obzvláštního křesťanského zánění také láskou ke zvířatům. Byla to jedna z dcer Přemysla Otakara I a jeho manželky Adláty, princezna Markéta, z níž se v Dánsku stala královna Dagmar. Pod tímto jménem je tam dodnes známá a ještě dnes je toto dívčí jméno - které je už za posledních dvěstě let v Čechách opět populární - (znamená "jitřenka" a vyslovuje se dánsky jako "Dauma") jménem vyhledávaným.

Otec královny Dagmar, Přemysl I, se od papeže domohl dědičného titulu královského zvláštním právním aktem známým pod jménem "Zlatá bulla sicilská". Stalo se tak v roce 1212 a od toho roku nesou čeští vladaři titul krále. Tento král vládl nad územím velice rozsáhlým, byl i méně rozsáhlým než jeho potomek Přemysl Otakar II anebo jeho předchůdce Boleslav II, jehož říše zahrnovala kromě Čech, Moravy a Slovenska také celou Halič až ke Lvovu a dotýkala se na východě západních hranic Rusi, jak se tehdy nazývala Ukrajina, byť i říše Boleslavova nebyla administrativně nijak pevně definována.

Počítáme-li dceru Elisky Přemyslovny, Annu, také za Přemyslovnu, lze říci, že alespoň tři přemyslovské princezny se v Evropě za středověku staly královnami mimo své rodné Čechy. První z nich byla Doubravka (tehdy "Dúbravka"), dcera Boleslava I, neteř svatého Václava, jejím otcem zavražděného, která se v desátém století provdala za polského knížete Mečislava a ten s Doubravkou s české strany byl obdarován křesťanstvím. Druhou byla právě Markéta/Dagmar, dcera Přemysla Otakara I, která dvěstě let po Doubravce sehrala podobnou úlohu šířitelky křesťanství v dříve pohanském Dánsku. Třetí takovou českou princeznou byla potom Karla IV a dcera Jana Lucemburského, Anna. Ta se stala chotí anglického krále Richarda II, a uměla číst i psát několika jazyky, včetně latiny. Prosadila u krále možnost číst Písmo svaté nelatinsky - bylo to v nebezpečné době Wykliffově a Husově! - věc tehdy odvážnou, ba neslýchanou. Kromě toho se traduje, že Anna zavedla v Anglii špendlíky, tehdy tam ještě neznámé. Přicházejíc jako princezna z tehdy nejmocnější a velmi vyvinuté a bohaté říše, již vládl její bratr císař, nevrhla se asi (obrazně řečeno za použití novodobých symbolů) v Londýně hned na banány... Traduje se také, že jednou ze čtyř žen vládce Rusi (nikoli Ruska) se střediskem v Kyjevě, Volodymyra, byla také Češka. Zdá se tedy, že ženy - Přemyslovny sehrály důležité role v pokřesťování pohanských sousedů, a že jejich společným jmenova-

telem bylo také vysoké vzdělání. A v této souvislosti nelze než znovu poukázat na jejich světlou předchůdkyni Ludmilu, a snad přece i kněžnu Libuši.

Je bohužel - a to ještě dnes, koncem dvacátého století - smutnou pravdou, že nikoliv vzdělání a rozumnost je zárukou svobody, nýbrž obyčejně je takovou zárukou holá moc. Jen mocní vládce mohli dopřát svým podaným také široké pole působnosti, a i když ve středověku se nejednalo o celý národ, nýbrž jenom o jeho špičky, šlechtu. Česká šlechta to tedy byla - později také měšťané - kdo mohl hlavně užívat plodů moci nabyté jejich vládci. A protože středověká i novověká šlechta byla v Čechách hlavní nositelkou českosti, tedy českosti používající svobodné moci, byla mocná česká šlechta zárukou mocné českosti. Je ovšem dnes marnou záležitostí spekulovat, zda by bývali Češi poklesli do hloubky, do níž poklesli v osmnáctém století, kdyby Přemysl Otakar II se stal říšským císařem, anebo kdyby místo bojů "za pravdu" Češi raději trpěli vládu Karlova syna Zikmunda místo zhýralého a úchylného Václava. Česká moc byla za Přemyslovců ovšem dobyta hlavně mečem - a v té době byl meč v rukou kdekoho v Evropě - ale také českou vzdělaností a obratností. Bez těchto vlastností by se nebyli Češi mohli udržet a prospívat v dobách germánských protiútoků a zpětných náporů.

Ať už byl Přemysl Otakar historickou osobou či českým výmyslem, jeho jméno nesla celá řada českých vládců po století. Na Moravě zavražděný poslední mužský nositel jména "Přemysl" Václav III. zemřel jako vládce země bohaté a významné.

1993 Award for
Best European Car Security

318 2444

2 Year Warranty
Insurance Approved Models
Tested & Passed by
Australian Standards A 37491

Authorised Supplier to
Mercedes-Benz Australia

Head Office : 591 Elizabeth Street
Redfern NSW 2016

KULTURA

SOKOL SYDNEY

16 Grattan Crescent, Franchs Forest
vás zve

11. 3. 1995 ve 20 00

na

Koncert Evy Pilarové

zpěvačky, která patřila, patří a bude
patřit mezi nejoblíbenější u našich
krajanů.

Vstupenky rezervuje :

J. Zahradka - 528 7928
Petr Vitek - 318 2611

Sokolské kino PONREPO

nabízí

v neděli 19. 3. v 15 00

český film

Černí baroni

který byl natočen podle úspěšného
románu Miloslava Švandrlíka. Děj se
odehrává v padesátých letech u
jednotky PTP, při nástupu nováčků.
Vážné věci jsou řečeny s humorem.

Scenář:

Miloslav Švandrlík a Zdeněk Syrový

Režie : Zdeněk Syrový

Hrají : Pavel Landovský, Ondřej

Vetický, Miroslav Donutil,

Jiří Schmitzer, Josef Novák,

Bronislav Poloczek a další

Vstupné dobrovolné

Po programu lehké občerstvení

1. dubna 1995 ve 20,00

se znovu sejde

s

Evou Pilarovou

Rezervace vstupenek :

J. Zahradka : 528 7928

P. Vitek : 318 2611

Taneční kursy
pro děti i pro dospělé

ř připravuje

Country Club.

Kdo má zájem, může se přihlásit
na tel. číslo : 610 3267 (Z. Rutar)

COUNTRY CLUB

320 Devonshire Road, Kemps Creek
vás zve

v neděli 12. 3. 1995 v 16, 00

na

Koncert Evy Pilarové

Vstupenky rezervuje :

Z. Rutar : 610 3267

p. Hanousek : 607 8883

P. Vitek : 318 2611

v sobotu 18. 3. ve 20,00

se koná

Josefská zábava

Hrají: Česko-moravsko-slovenské hvězdy

Ridi J. Neradilek a zpívá J. Kozumplik

Vstupné : \$6.- členové a penzisté \$5.-

v neděli 19. 3. odpoledne

Vaříme s nádobím

ZEPTER

Malá ukázka a povídání o nádobí,
které revolučním způsobem změnilo
vaření v Evropě i v Americe
Vstup volný

2. 4. v 16, 00

se koná

Koncert Evy Pilarové

Rezervace vstupenek :

Z. Rutar : 610 3267

p. Hanousek : 607 8883

P. Vitek : 318 2611

v sobotu 18. 3. ve 20, 00

vás zveme na

Aprílovou taneční zábavu

Hrají Česko-moravsko-slovenské hvězdy

Ridi J. Neradilek a zpívá J. Kozumplik

Vstupné : \$6.- členové a penzisté \$5.-

v neděli 26. března
dopoledne v 11,00 bude
v místnostech klubu sloužena
Mše Svátá

Další koncerty

Evy Pilarové

v Austrálii :

18. března v 19,30

v

Československém klubu

25 Usfield Street, Burbank

Brisbane

Vstupenky:

M. Pavlu - 2087 845

018 064 634

25. 3. v sobotu v 19,30

26. 3. v neděli v 15,00

Sokolský národní dům

497 Queensberry Street

North Melbourne

Vstupenky :

P. Pospichal - 432 8246

ZPROSTŘEDKOVATELSKÁ

ages
A OBCHODNÍ AGENTURA

Zajišťujeme :

údržby hrobů

(jednorázové i dlouhodobé)

úklidy

(jednorázové či dlouhodobé čištění
desek a náhrobků)

výzdoby

(na datum výročí, svátky a pod.)

Informace :

0011 42 2 2443 60 38

Fax : 0011 42 2 2443 60 41

VZPOMÍNKA NA KARLA KRYLA

v sobotu 8. dubna v 19,00

vás zveme do

Společenské místnosti

Sokolského národního domu

16 Grattan Crescent, Franchs Forest

kde společně vzpomeneme básníka,
zpěváka, muzikanta a novináře
Karla Kryla, od jehož smrti uplynul
3. března 1995 jeden rok
a který by se byl 12. dubna letošního
roku dožil 51 let.

V programu uvidíte film
"Karel Kryl - Kdo jsem...?" a
poslechnete si ukázky z jeho díla.
Pořad připravila a účinkuje
Jana Reichová

VÝTVARNÍ UMĚLCI PRESIDENTU VÁCLAVU HAVLOVI

**Výstava našich výtvarných
umělců žijících v Austrálii**
se bude konat v

Galerii Barry Sterna,

19 Glenmoore Rd. Paddington

u příležitosti návštěvy presidenta
České republiky Václava Havla
v Austrálii.

Výstava je finančně podpořena vládou
České republiky, Česko-australskou
kulturní aliancí a Sokolem Sydney.

Veřejnosti bude přístupná

od 26. března do 9. dubna 1995

Galerie je otevřena denně
kromě pondělí

od 11,00 - do 18,00

Přijďte se podívat a hlavně přiveďte své
australské přátele. Můžete je pozvat slo-
vy, která užil Arnošt Lustig v rozhovoru
pro Českou televizi:

"V umění jsou Češi velmoc. Nerad bych
to zveličoval ale sou. V umění nezklamali
nikdy nikoho."

Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou

magnetic ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm. Je 8 kilometrů od Townsville v severním Queenslandu, má rozlohu 52 km² a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golf, tenis, plachetnice, procházky panenskou přírodou národního parku.

Zábava pro dospělé i pro děti a celoroční koupání!

Moderní, kompletně vybavené dvoupokojové a jednopokojové byty na pláži Nelly Bay s panoramatickým výhledem na moře. Na požádání zasíláme fotografie a reklamní letáky s dalšími informacemi.

Navštivte nás na Rose Bay a my vám promítneme video

Týdenní pronájem od \$ 260,-

Informace:

Beachside Palm Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon: (02) 371 9164

Nad dopisy čtenářů

Otevřený dopis

panu Václavu Havlovi,
člověku, který dodnes mohl
sedět za mřížemi

Letos, kdy svět oslavuje 50 let od konce II. světové války, vzpomínáme těch, kteří bojovali proti zlu (tenkrát dobře viditelnému) a obzvláště těch, kteří v tomto boji položili svůj život. Ten mír by však býval neměl smysl, kdyby v něm nebylo svobody. A tak, za "železnou oponou" pokračoval boj, tentokrát proti nepříteli hůře rozeznatelnému. I v něm však šlo často i o život či ještě hůře - o ztrátu duše, přinejmenším však o bezpečí vlastní a své rodiny. Vy jste jej obětoval.

Nikdo z politických analytiků a specialistů na "východní blok" ještě před několika lety neviděl na obzoru nejmenší naději, že by se ten masivní, totalitární systém mohl změnit, nemluvě o jeho zhroucení. Celé národy (natož jednotlivý lidský osud) mu byly podřízeny. Nevzdát se, znamenalo nepřidat se, nemlčet však - to byla odvaha, to bylo šílenství. Sám na zteč - bez urá! Spouhým perem coby zbraň - v dobách individuálního a státního terorismu! Svět Vás (s hrstkou statečných) pozoroval teleobjektivy, proto si Vás netroufali zlikvidovat na místě, šel jste "jen" do vězení. Byl jste krásný a bylo nám Vás líto - obzvláště nám, kteří si osobní svobody vážili víc než jistoty a nemovitosti, které jsme doma museli zanechat.

Vy jste to tam za nás, za tu důstojnost dospělých lidí (aby nemuseli utíkat) v tom žaláři odseděl a mohl jste tam sedět dodnes a skrz mříže hledět na oblaka, která si možná plují k daleké, slunné Austrálii - nebýt toho zázraku.

Byl to vlastně zázrak? Pro Vás asi ne. Zázraky neexistují, existuje jen víra je chtít vidět. Vy ji máte! A máte navíc něco, čeho se dnes zdá strašně málo - obyčejnou lidskou slušnost a občanskou

odvahu. Za to vše, za to opětovné vítězství dobra nad zlem, jak mě již od dětství pohádka učily, Vám děkuji.

Jan Zappner

P.S. Jsa skeptik, nemohu se obránit trochu pochybám: Je možné, že jako jediný v celém světě jste věděl, že se ten "Evil Empire" brzy rozpadne a že jste se v pravý čas zavřít, abyste se pak mohl stát slavným prezidentem. To by uměl každý.

Vážená redakce

Zhuštěný článek o Svatém Vojtěchovi (AL 42), obsahuje litost, že tento vzdělaný český mučedník je "postavou téměř neznámou".

Částečně je to proto, že v cizině je znám pod jménem Saint Adalbert (Acta SS 5/6). Problém je zvýšen tím, že je řada svatých i nesvatých Adalbertů.

Na příklad Sv. Adalbert, slovanský apoštol narozený v Lorraine, německého původu, který zemřel v roce 981 v Magdeburgu, odkud jako biskup se postaral o Slovy (Metropolitan of the Slavs).

Kromě dvou shora uvedených svatých Adalbertů, je ještě řada svatých i nesvatých, na příklad Adalbert, Arcibiskup Hamburg-Bremen (*1000 - +1072) a Adalbert I. arcibiskup Mainz (+1137).

Také řada Adalbertů známých jako Ethelbert (dva svatí, jeden v Kentu, zemřel 616, druhý v East Anglia, zemřel 794. Někteří jako Albert, Adalberth, Alberth, Alenberth, Eadberth a dokonce i Echerth, jako na příklad arcibiskup Yorkský, který zemřel 781 nebo 782. Potom je známý svatý Adalbert Diaconus.

Navraťme se k našemu Sv. Vojtěchovi (* 939 + 997), který je popsán v článku Bořka Šindlera.

Podle Katolické Encyclopedie (1907, I. str. 127), tento mučedník změnil své původní jméno Vojtěch na Adalbert, když studoval pod biskupem Adalbertem v Magdeburku. Jako biskup Pražský byl nucen uprchnouti, neboť jeho reformační církev vzbudila nepřátelství.

Papež Jan XV jej propustil z biskupství a Vojtěch se stál jako mnich na čas do kláštera. Později jako misionář působil v Maďarsku, kde pravděpodobně pokřtil krále Geyzu a Štěpána.

V Polsku (kam se odebral evangelizovat pohany) převzal Arcibiskupství v Gnesen, ale opět se ho zřekl a putoval jako misionář do Království Pruského, kde byl zavražděn (podle tradice utlučen veslem).

Boleslav I. princ Polský, obdržel tělo mučedníka za stejnou váhu zlata. Vojtěch, či Vojtech, či Adalbert, je oslavován 23. 3. jako Apoštol Pruský.

Doufám, že tento dodatek umožní mladé generaci Čechů se lépe seznámit s postavou téměř neznámou.

S pozdravem
Petr Engelmann

Vážení přátelé,

v únorovém čísle AL jsme uveřejnili výzvu a zároveň pozvání vedoucí knihovny Náprstkova musea v Praze dr. Mileny Secké.

Knihovna Náprstkova musea zahrnuje noviny, knihy, časopisy a kalendáře, které vydali krajané mimo vlast, ale také archíválie t.j. korespondenci, letáky, vstupenky, fotografie, plakáty a prostě všechen listinný materiál, který dokumentuje krajaňský život. Právě dokumentů z Austrálie se jim nedostává. Pokud podobné materiály máte a chtěli byste je věnovat museu, můžete tak učinit na adresu:

Náprstkovo museum
Betlémské náměstí 1
110 00 Praha 1
Czech republic

Ještě jednou opakujeme milé pozvání dr. Secké, která napsala: "Zůstáváme věrní odkazu Vojty Náprstka a podle tradičního hesla "Co srdce poji - může nerozdvou" Vás srdečně přivítáme v Náprstkově museu při Vaší návštěvě Prahy".

Redakce

Milí krajané, rodáci z Čech a Moravy,

Když jsme zde v říjnu minulého roku se slávou a radostí vítali nástupce P. Eliáše po více než čtyřletém čekání, dělo se tak s předsevzetím větší pomoci do budoucna. Mladý kněz Jindřich Kotvrda, rodák ze Slavkova s naší radou a pomocí počítá. Páter Kotvrda se poměrně rychle, a zdá se i dobře zapojil do nového způsobu života v Austrálii. Od samého počátku se ale musí potýkat s rozlehlostí měst a vzdáleností mezi nimi. Dobře víme, že veřejná doprava je nespolehlivá a často nevyhovuje požadavkům dneška.

Za těchto okolností není vlastně divu, že krajané - první Moravané, navrhuji uspořádání sbírky s účelem zajistit finanční prostředky ke koupi, nebo i jen zálohy na zánovní vůz, který by P. Kotvrdovi umožňoval výkon jeho pastorační povinnosti. Tedy laicky řečeno, jde o návštěvy krajanů roztroušených po NSW i jinde. Jsme bohužel poměrně malá národnostní skupina a tím více bude záležet na každém z nás, zda se tato naléhavá akce dočká úspěchu.

Za Vaši podporu děkuji jménem Otce Jindřicha Kotvrdy. Dary zasílejte na adresu:

Czech Catholic mission in Australia
15 Garrong Road, Lakemba, NSW 2195

Jméno konta:

"Czech Catholic mission"

Jména dárců nebudou zveřejněna, ale stvrzenka bude vydána na přání dárce.

Váš krajan
Miloš Černý

Z tajů krás české řeči

Je mi srozumitelný význam slov člověk, lidé, lidství, význam slova lid mi ale stále uniká, vece Jaroslav Kovářiček v únorovém čísle AL. Hned po válce, když komunisté rozpoutávali svou kampaň o českou duši, bral totéž v potaz sám Ferdinand Peroutka a řady jiných skeptiků. Ó, lide český!

Naši poúnorovi mocipáni pak pojem "lidu" ještě zúžili vykonstruovavše termín "pracující lid". Jen a výlučně pracující lid byl bolševikům košer. Strana samospasitelka se pak ustanovila za rozhodčího o tom kdo se smí a nesmí hlásit k pracujícímu lidu, do jeho řad. Muži ocelových srdcí a pohledů ze Závodních milic mezi pracující lid patřili i když třeba nepracovali. Černí baroni nikdy.

Slovanské řeči rozlišují mezi pojmy muž a člověk. Ve slovanských řečech je člověkem i žena. Angličané a Francouzi mají políže - "man" a "l'homme" znamenají jak muže tak člověka. Národ se skládá ze všech Čechů. Devadesátiletý pensista byl členem českého národa, ale byl on zahrnován pod pojem lidu? "Lidu pracujícího? Člověk množné číslo nemá, dvě lidské bytosti už jsou lidé. Ale človíček množné číslo má: človíčkové, co to děláte? Možná říci i lidičkové, byť

trochu ironicky. Ovšemže i lidičky.

Lidský, lidový, lidnatý, zalidněný, zlidovělý, přelidněný, a ovšem i slova jako nelidský a lidojed a bůhvi kolik jiných derivátů je prý příbuzno hornolužickému slovu "lutk" - trpaslík. Ale je tu ovšem i německé slovo "Leute", které ještě dnes na příklad němečtí Švýcaři vyslovují jako "Lut" - a to je už našemu lidu velice příbuzné. Zajímavou variantu mají Ukrajinci. V ukrajinštině totiž "čolovik" znamená manžel, olej do ohně feministek.

V moderní češtině je slovo lid spíše pocitováno jako abstraktum, a kromě lidu pracujícího, nyní již pomalu vymřelého, je stále ještě lid venkovský, lid kočovný, lid zvoncevé kultury a možná i lid jiný.

Připadáme-li si, my lidé, často být pouhými loutkami, není to slovo loutka z toho hornolužického trpaslíka, lutka? Však si někdy připadáme i jako trpaslíci. A pak tedy "lutk - loutka - lid", anebo i lidé. To je ovšem etymologie naprosto nevědecká a vraťme se raději k tomu "vece". Sloveso veceti čeština nemá, kde se to "vece" tedy vzalo? Je to prý starý aorist staročeského slova věceti, a to je pokrevním příbuzným "větit" a "odvětit". Ale to už odbíháme od původní téze Jaroslava Kovářička. A konečně, lidu jsou a vždycky byly aoristy šuna fů.

B.S.

TRITON CARPET CLEANING SERVICE

Powerful truck
Mounted equipment
All stains treated
Carpets deodorized
Fast drying
Scotch Guard
Carpet and Upholstery
Leather L / S Cleaning
Emergency water damage service

Peter Adler

388 2952

018 044 100

(mluvíme česky)

GATEWAY TRAVEL PTY. LTD.

Licence: 2TA000888

ACN No. 001344323

P.O. BOX 451,

Strathfield, NSW 2135

DO PRAHY za pouhých \$ 1.500

Specializujeme se na cestování po východní Evropě

Používáme služeb:

Czechoslovak Airlines * LOT Polish Airlines * Lufthansa * KLM

Další podrobnosti a informace vám poskytneme:

48 The Boulevard, Strathfield, NSW 2135

Tel. (02) 745 3333 Fax: 745 3237

(cena se může měnit podle sezóny a podmínek)

CESTA EGYPTEM

Na vzduchu, na souši
i po vodě.

Dagmar Balcárková

Město Memphis (řecký název Mennofer) na západním břehu Nilu, asi 20 km od Cairu, bylo známo od pradávna, dokonce se o něm dočteme i ve Starém zákoně. Bývalo hlavním střediskem uctívání boha řemesel jménem Ptah. Význam tohoto města ještě vzrostl, když je Menes učinil hlavním městem spojeného království horního a dolního Egypta. Zůstalo sídlem vlády a největším městem Egypta až do doby Nové říše, t.j. do roku 1570 před naším letopočtem, když začalo růst město Vését (řecký název Théby), a na druhém břehu Nilu další arabské město, Fustat. Místo boha Ptaha začal být uctíván bůh Amun, ochránce Vésetu. Zatímco město Vését nabývalo stále více na důležitosti, Memphis začal prudce upadat, až nakonec jeho ruiny posloužily jako základní materiál pro výstavbu Fustatu a Cairu. Smutný konec slavného města! Jen hromady kamení naznačovaly místa, která se kdysi honosila pyšnou krásou královských paláců, chrámů, a byla sídlem uctívaného zvířete Hapi - posvátného býka boha řemesel Ptaha. Podle mythologie byl popisován jako černý býk s bílým trojúhelníkem na čele.

V místech, kde kdysi stával slavný Memphis, najdeme hrobku tohoto posvátného býka, kterou v minulém století objevil slavný egyptolog francouzského původu, Auguste Ferdinand Francois Marriot Paša, zakladatel Egyptského musea v Cairu, se kterým jsme se již seznámili při vyprávění o Cairu. Hlavní turistickou atrakcí je však socha faraóna Ramsese II., o kterém si budeme ještě povídat v následujících kapitolách, a též alabastrová socha sfinx. Zajímavý je rovněž koptský klášter sv. Jeremiáše, který patří již do moderní doby. Byl založen v roce 1905, a je znám pro své pozoruhodné fresky a sochy.

30 km na jih od Cairu, na západním břehu Nilu leží Saqqara, která byla obrovským hřbitovem města Memphisu. Osud tohoto města mrtvých byl příznivější než osud Memphisu, protože

bylo chráněno navátým pískem, a díky tomu se zachovaly velmi vzácné památky. Nejvýznamnější je šestistupňová pyramida Zoserova, protože je to nejstarší existující kamenná památka. Faraón Zoser byl zakladatelem třetí dynastie v roce 2780 před naším letopočtem. Jeho pyramida je 68 m vysoká, a základna měří 137 m od východu k západu a 120 m od severu k jihu. Granitová hrobka faraóna se nachází v hloubce 30 m. Z "pohřební výbavy" se našly jen nádoby vytesané z kamene.

Dále se zachoval řetěz sloupů, dalších pyramid a mastáb. Mastába je hluboký hrob, který má plochý kámen se stěnami ve tvaru jehlanu. Faraónové 1. a 2. dynastie byli pohřbíváni v mastábách značné velikosti, ale od dob Staré říše byli další faraónové pohřbíváni do pyramid.

V roce 1954 byla kousek na jihozápad od Zoserovy pyramidy objevena nedokončená pyramida, která má pouze dva stupně. Byla určena pro Zoserova nástupce jménem Zechemchet (jehož jméno se údajně objevuje v souvislosti s kamennými deskami na hoře Sínai). Proč se tehdy stavěly pyramidy stupňové, není dosud známo. V současné době objevili archeologové márnici a k ní přilehlou místnost, ve které našli sochu faraóna Zosera, a ještě jiné stavby, sloužící náboženským obřadům.

Po zániku Staré říše přestala být Saqqara pohřebištěm královským, ale zůstala pohřebištěm obecným až do říše Římské.

Do Cairu jsme se vrátili pozdě večer, a druhý den velmi brzo ráno jsme letěli do Aswánu. Během 3/4 hodiny trvajícího letu nás letušky překrmovaly. Dostali jsme nejen výbornou egyptskou kávu, ale i kebab, zeleninu, ovoce, sladký moučník, a navrch "Stellu" (jistě si ještě pamatujete, že se tak jmenuje egyptské pivo). Dobrá kombinace - tím spíše, že jsme v Aswánu vyskočili z letadla do 43 stupňového vedra a to bylo teprve 9 hodin ráno. (V Cairu bylo "jenom" 39 °C). Vzpomněla jsem si, jak jsem před odletem do Egypta nadávala, že je mi v té naší slunné jižní Austrálii zima, a docela vážně jsem uvažovala, márn-li si do toho Egypta raději přibalit ten tlustý svetr.

Z aswánského letiště nás kousek vezl autobus a bylo to příšerné, naštěstí to netrvalo dlouho. Zavezl nás k Nilu, kde

kotvilo strašně moc lodí, a všechny vypadaly velice elegantně. Ta naše se jmenovala "The President Line" a byla pětihvězdičková, takže sotva jsem se ocitla v kajutě, místo sprchy jsem vytáhla kaluklačku a začala počítat "LE". Vysvobodilo mne z toho upozornění, že "už se jde", a šlo se na autolus, tentokrát pohodlný s dobrým chlazením, ale po nabytých zkušenostech jsem se stejně vyzbrojila dvěma dvoulitrovými láhvemi minerálky - a jelo se!

Krásnou, širokou silnici z města Aswánu k Aswánské přehradě lemovaly po stranách sloupky, a na každém z nich byl portrét prezidenta Násira. Měli jsme moderní paneláky, dosti podobné těm, které se kdysi překotně stavěly v socialistickém Československu. Velmi blízko přehrady jsme viděli vysoký pomník zvláštního tvaru, který znázorňoval v kruhu spojené ruce - symbol spolupráce tehdejší Sjednocené arabské republiky s tehdejšími Sovětským svazem.

Před novou přehradou, nazvanou "High Dam", musí všechny dopravní prostředky zaparkovat, a k přehradní hrázi, dlouhé asi 5 km, se chodí pěšky. Začali ji stavět v roce 1958, a první fáze byla provozu byla zahájena v roce 1964, úplně dokončena byla v roce 1969. Kousek dál na sever je stará přehrada z roku 1902, nazývaná "Old Dam".

Po prohlídce obou přehrad jsme ještě podnikli krátkou cestu autobusem, abychom si mohli prohlédnout starobylé granitové lomy a nedokončený obelisk. Při pohledu na ty mohutné útvary každého okamžitě napadne, jak vlastně tenkrát lámali kámen, když nalože se stělným prachem ještě neexistovaly? Na to je hodně teorií, ale jednoznačnou odpověď dosud neznáme. Vyšplhali jsme kousek nahoru, abychom viděli shora ten ohromný granitový obelisk, který tam leží rozlomený, jako by ho tam pohodil nějaký obr. Vytesané nápisy klinovým písmem a různé dekorace zůstaly nedokončeny.

Potom jsme se dostali do přístaviště, kde se to hemžilo obchodníky, kteří prodávali všelijaké šperky, suvenýry a T-shirts, a ti nejpodnikavější to nevzdali, když neměli štěstí na souši. Suverenně se s námi nacpali na křehkou kocábku, nazvanou "felucca", a neúnavně každému šermovali těmi suvenýry před nosem, a pořádku k tomu něco breptali. Nakonec

každý koupil alespoň něco, aby měl pokoj, ale nepomohlo to. Začali znova, i když prodávali pořád totéž, a kocábka, která měla za úkol nás vozit po přehradě se povážlivě kolíbala, takže si každý oddychl, když měl tu plavbu za sebou.

Další plavba už byla lepší. Motorovým člunem jsme jeli do Philae, prohlédnout si chrám bohyně Isis. Philae je malý ostrůvek na Nilu jižně od Aswánu, asi 1/2 km dlouhý a 160 m široký. Chrám je dobře zachovalý a udržovaný. Při stavbě nové Aswánské přehrady mu hrozilo zatopení, proto musel být přemístěn na bezpečnější místo. Podle egyptské mytologie byla bohyně Isis ochránkyní života, zdraví, plodnosti a mateřství, občas byla zobrazována s kravskou hlavou a rohy. Byla sestrou a ženou boha podsvětí Osirise, někdy ztotožňovaného se sluncem, a matkou Hora, boha světla, který byl často vyobrazován se sokolí hlavou. Isis byla uctívána ještě za byzantského císaře Justiniana I, v šestém století našeho letopočtu.

Na zpáteční cestě jsme pluli podél břehů ostrovů Elephatina a Kitchener Island. Na ostrově Elephatina je tuze nábl hotel "Cataract", postavený v roce 1902. kdo z vás četl román "Smrt na Nilu" od Agathy Christie, jistě si vzpomene, co se v tomto hotelu odehrávalo, a bude vás jistě zajímat, že stejnojmenný film natočený podle tohoto románu se většinou natáčel právě zde. Tento hotel má nádherně udržované zahrady, bazén, tenisové kurty, venku stojí Mercedsky, a vevnitř zase stojí všechno hodně "LE". Tento hotel má, a vždycky prý měl pověst jednoho z nejlepších, ale také nejdražších hotelů v Egyptě.

Ostrov Kitchener je pojmenován po Lordu Horatiovi Herbertu Kitchenerovi, britském polním maršálovi, který v roce 1898 dobyl s anglickým a egyptským vojskem hlavní město Sudánu, Chartum. Později byl vrchním velitelem v Burské válce, potom v Indii, a za 1. světové války byl ministrem. Utonul při cestě do Ruska v roce 1916, když loď "Hampshira", na které se plavil, narazila na minu.

Na protějším, západním břehu najdeme Mausoleum Agy Chana, v jehož blízkosti je přepychová rezidence Aliho Chana, bývalého manžela filmové hvězdy Rity Hayworth. Dceraz tohoto manželství, princezna Jasmin, prý zde pravidelně každý rok několik měsíců pobývá.

Byl večer, než jsme se dostali zpět na loď, ale stále ještě bylo vedro. Po náročném celodenním výletě jsem oceňovala pohodlnou kajutu s vlastní koupelnou, i jídelnu, kde jsme se všichni sešli k večeři, namaštění, spálení, hladově, a hlavně žiznivě. Jídelniček byl pestrý a jídla bylo hodně a bylo dobré. Ve velkém výběru masa chybělo pouze vepřové. Po západu slunce jsme se uvelebili na horní palubě na lehátkách okolo bazénu a hlavně blízko baru. Ti sportovně založení pili "Seven up" a šli si zaplavat, ti ostatní zdolávali jednu "Stellu" za druhou. Okolo kotvily jiné lodě, a lidé na nich si počínali zrovna tak, jako my. Světla stožárů se zrcadlila v lesknoucím se Nilu, naproti na břehu svítilo město, a nad námi hvězdy. A bylo ticho, lidé odpočívali, unaveni vedrem i dlouhým výletem, jen sem tam zazářil ohniček cigarety. Zítřka všechny lodi někam popluji - ta naše do Kom Ombo a dál, směrem k Luxoru.

A potom zazněl až k nám hlas muezzina, svolávajícího naproti ve městě všechny vyznavače Allahovy do ozářené mešity k poslední večerní modlitbě: "Lá iláha lláh, va Muhammadu rasúlu lláh..."

Skoro Perpetuum Mobile Jan Plavec

Tak se již vědci nemusí trápit s "cold fussion" - jsem teď, myslím na pokračí epochálního průlomu do současné technologie výbušných motorů. A je to objev blízky té dávné touze lidstva - masám dostupnému, ekologicky přátelskému dopravnímu prostředku s nevyčerpatelným zdrojem energie.

Když jsem si onehdá kupoval auto, doufal jsem, že s ním nebudu mít moc problémů... a hlavně vydají! Samozřejmě, jak se od ročníku 76 dalo očekávat, brzy se začaly hlásit maličkosti: Prasklá spojka, nebrzdící brzdy, vyžraná baterie, puklá pneumatika atd. To vše se ale dalo jednorázově, za určitý poplatek do pořádku. Horší to bylo s olejem v hřídelnici. Tam jsem musel dolévat skoro stejnou míru jako benzin do nádrže. Po určité době se mi dařilo snižovat náklady s tím spojené nahrazováním drahého motorového oleje prvotřídní značky železolitým olejem na smažení (z fish and chips krámkou?), který jsem našel ve velké plechovce na smetišti. Ten mi však jednoho dne došel a to olejování mě začalo lézt do peněz. Navíc, ve stejnou dobu mě začala záhadně ubývat voda v chladíči. Další problém! Do té doby jsem se tam podíval jednou - dvakrát za rok, teď jsem na nákup do Huonville začal jezdit s konvicí vody do zásoby. Ne, že by mě to něco stálo, nebo mě to vadilo - naopak, cítil jsem příjemně mužný pocit, když jsem na silnici

Zemán Car

AUTOPŮJČOVNA

Nabízíme

ŠKODA 120 L
ŠKODA FAVORIT
ŠKODA FORMAN

MIKROBUSY

ŠKODA 1203 - 8 míst
FORD TRANZIT - 9 míst

PEUGEOT 309 GLD
TOYOTA COROLLAD
OPEL REKORD
FORD SCORPIO 2.0 I
FORD MONDEO

OTEVŘENO

PO - PÁ 7,15 - 17
SO - NE 9,00 - 17

☎ 0656 / 218 01

uprostřed poli nebo ještě lépe na parkovišti supermarketu otevřel kapotu, chvíli pod ní něco "šteloval" a pak "cosi" doléval. Cítil jsem v zádech obdivné pohledy žen. "To je chlap! Ten si umí poradit! A jak je rázný - ne jako ten můj hřípí!" Zabouchnul jsem energicky kapotu, otřel zaolejované ruce do kalhot (my jsme na mechaniku - ženské jsou na prání), skočil do auta a popojel dalších pět mil. Je to nádherná, umět se hrabat v autě! Co Australan - to mechanik, samouk.

To časté dolévání začalo být nepřírozené - i dcery, které na mě byly z počátku hrdé se mě začaly ptát proč stále zastavuji a dolévám vodu, že ostatní rodiče to prý nedělají. Místo vymýšlení různých teorií o chlazení výbušných motorů jsem použil standartní odpověď rodiče na větví: "Když se vám to v téhle rodině nelíbí, jděte si jinam. Však uvidíte jaké tam mají problémy! Převodovky, karburátory, zapalování, rozvody..."

Stalo se to shodou okolností vše v době, kdy jsem tady měl na návštěvě sestru v Čech, se kterou jsem se neviděl čtvrt století. Pyšně jsem ji vozil okolo ostrova - ta panečku koukala jak jsem se za ta léta vypracoval (doma jsem jezdil jen na kole) a jak si tady vůbec žijeme! Jenom se také trochu divila, když jsem zastavoval u každého potůčku a stále čerpal vodu do neukojitelného chladiče. (Tasmánie má naštěstí spolehlivé dešťové srážky a z toho vyplývající dostatek vodních toků). Že prý ani lokomotiva při stoupání z Pardubic do Krkonoš nebrala tolik vody! Vysvětlil jsem ji to vlivem povětrnostních podmínek - že v Austrálii převládá pouštní klima. Bez vody tady nikam ani ránu! Obzvláště teď, když udeřil "El Niño" (to jméno ji patřičně vyděsilo a pomáhala mi dolévat), nemluvě o tom, že Tasmánie má nejčistší vodu na světě a byl by to hřích toho nevyužít. Sarnotnému mě však bylo trochu záhadou, kam se všechna ta voda děje. Dole žádná louže - nahoře žádná pára!

Fyzika není moje silná stránka a tak mě to brzy přestalo zajímat, obzvláště po tom co jsem ke svému potěšení zjistil, že se mi s tou vodou ekvivalentně snižuje spotřeba oleje pro motor. Co snižuje - naopak! Čím více doleji vody do chladiče, tím více mi stoupne hladina šedavé tekutiny v klikové skříni - vidím to

jasně na měřicí tyčce. Lepší shoda okolností mě nemohla ani potkat. You beauty! Já věděl, že nejlepší způsob jak zacházet s problémy (speciálně s nepříjemnými) je ignorovat je. Zkusit komu dříve povolí nervy. Většinou to nevydrží. Brzy je ta umíněnost unaví a samy se dají do pořádku. Mám to tedy opět potvrzeno.

Úplně jsem teď přestal dolévat olej, jenom každých osm kilometrů doplňuji vodu do chladiče. A udělal jsem nový objev! Z výfuku mi za provozu prská horká voda - je mi to milé, připomíná mi to loďní motor. Ano, mé auto se stalo korábem silnice. Jen na rozdíl od velbloudů, místo v hrbu vozím zásobu vody v ohromném kanystru.

Podařilo se mi také nedávno náhlým nastartováním opatřit zlého psa, který mi ve Franklinu před poštou soustavně močil na pneumatiku. Nádherná!

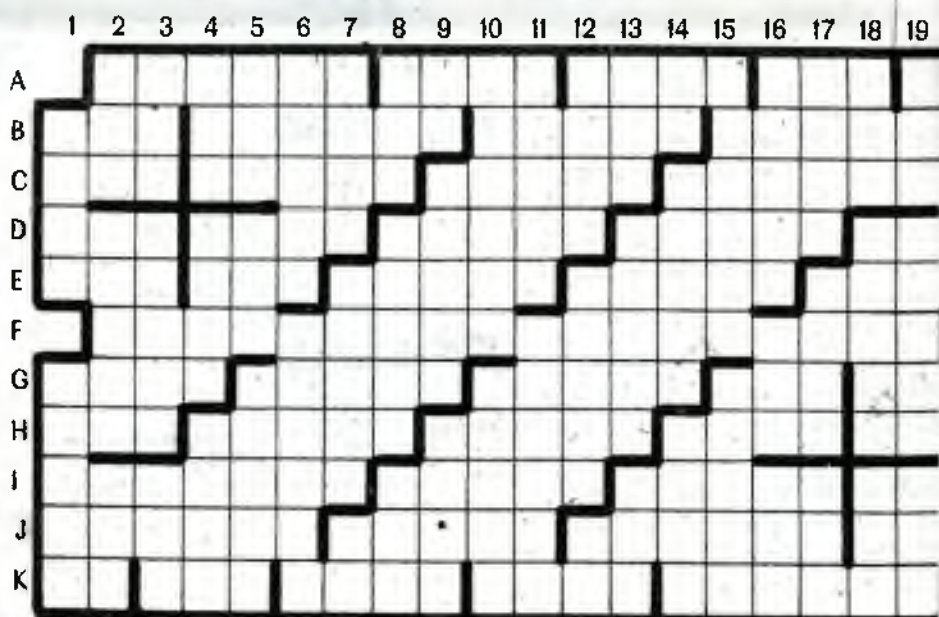
Nechce se mi tomu všemu ani věřit, ale je to tak, já asi brzy přestanu čerpat i benzin - začínám jezdit na čistou vodu.

nešova. - 13. Loterní lístek, vyřiznutí, SPZ Náchoda. - 14. Seřina hektaru, svazek vodičů v ochranném plášti, matka. - 15. Kdo vede psa po stopě, platidlo v USA. - 16. Zpěvák pták, politura, smyčky. - 17. Útok, vozík, záporná postava z Bezručových Slezských písní (Bernard, také zvaný Žár). - 18. Šachová remis, dojem, ten i onen. - 19. Anglický „jeden“, Praxe, asijský poloostrov, uzlík ve tkani setba, povel vozky. - 20. Domácké jméno Viléma, symbol lásky.

V roce 1924 byl nositelem Nobelovy ceny za literaturu polský spisovatel Władysław Stanisław Reymont (1867-1925), který obdržel za velký ... (tajenka).

VODOROVNĚ: A. Odlišné, grandhotel v Karlových Varech, sídlo v maďarsku, my okresní výbor. - B. Zmrzlá voda, tělověde hlavní pracovní část proudového motoru, dálové. - C. Zn. čistidla, spojovník mezi slovy (např. Praha-Vinohrady), plod palmy, čínit. - D. Název hlásky X, rámová pila, dravý pták český písmák z Milčic na Poděbradsku, přeložka. - E. Úder nohou, staročeské zájmen výrobní zařízení, komise, nástroj sekáče. - **TAJENKA.** - G. Německé město, ostrý okraj verdikt, nadílka, jméno herečky Janžurov. - H. SPZ okresu Levice, desky, nulový vodič káva, jméno slavného anglického zpěváka Jonese. - I. Zn. fotopřístroje, chytat ryby výbušná náplň, slovo obrany. - J. Citoslovce překvapení, hora, hlavní město Mali, líkér. - K. SPZ Teplic, sloní zuby, peruánský kůň německé město (Zeissovy závody), turecká hora.

SVISLE: 1. Neodborník, listina zaručující ochranu panovníka pro dotyčnou osobu. - Úkaz, zahradnická nádoba k zalévání, krepul. - 3. Kyselka, skulina, automotoklub. - Kanadská řeka, závod v Trutnově, tuhý vojský výcvik. - 5. Spojka, souhlas, slizké výměsky. - 6. Hrací list, kovové vlákénko. - Tékavá látka, úsilí, slepičí slabika. - 8. Zn. úkazy za osvětlenými tělesy, doušek. - Praxe, asijský poloostrov, uzlík ve tkani. - 10. Husitský vojevůdce po smrti Jana Žižky (Holý, zvaný Veliký), citoslovce nářku. - Obývací místnost, častý heraldický symbol. - 12. Korálový ostrov, zvednout se, SPZ I

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER - PILOT Pty Limited**
A.C.N. 002 830 613
7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145
Tel. (02) 636 1873
Fax. (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

BANNERMANS

The Solicitors

Česky mluvící solicitor/ právník a
advokát vám nabízí služby

Obraťte se s důvěrou, poradíme vám ve všech
právních otázkách, včetně právních problémů v
České a Slovenské republice.
Vynikající znalost českého a australského práva.
Ceny jsou bezkonkurenční!

Kontaktujte: Vladimír Gazdík

Phone: (02) 891 4677
Fax: (02) 689 3849
Mobile: 015 274 734
Večer: (02) 805 0128
Soboty: (047) 876 336

Bannermans Solicitors - Suite 49/2 O'Connell Street
PARRAMATTA, NSW 2150

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: 99 2595

Stěhování nábytku
Sydney - mezistátní - zámoří,
odborně zabalíme,
popřípadě uskladníme,
rozpočet i dobrá rada je zdarma,
pečlivě, spolehlivě, poctivě,
Hovoříme česky a slovensky.

TAX RETURNS

Tim Austin, F.T.I.A.
Registered Tax Agent

Poradíme vám v podnikání,
použijte naši účetní kancelář,
připravujeme daňové přiznání,
domluvíte si schůzku předem.

Další informace:
18 Hughes Ave.
Lawson 2783
Telefon: 047 591 782

Mluvíme česky a anglicky!

ALTMAN GUEST HOUSE

615 Cabbagetree Road,
Williamstown, Port
Stephens, NSW

vám nabízí ubytování ve dvou až
tříložnicových apartmentech
1 noc \$ 99.-
5 nocí \$450.-
7 nocí \$590.-
Pro členy A.L. sleva 20%

Saunu, jízda na koni, tenisové kurty,
bazén se slanou vodou, klid, pohodu a
ještě mnohem víc vám může nabídnout
Port Stephens.
včetně návštěvy vinic a vinných sklípků

Další informace Dalibor nebo Gordana
(049) 65 15 40, mobile 018 49 67 26

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____ Stát _____

P.Code _____ Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na

HABER PILOT Pty. Limited
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE NSW 2145

Předplatné - zaškrtněte
na půl roku ☐ \$15.60
na celý rok ☐ \$31.20

Shop 6, 176 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 8717, (03) 510 2474

A.H. (03) 801 2796 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURORAIL- vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

LUBA SUSTEK

LUST NOMINEES P/L TRADING
AS PAINT SPOT
DISTRIBUTORS OF PAINT
AND PAINTERS' SUPPLIES

Ph: 557 4109, 557 2863
Fax: 557 4924

378 Centre Rd, Bentleigh 3204

BENTLEIGH PAINT SPOT

**Chcete vymalovat dům,
zkrášlit byt?
Využijte služeb české firmy,
která nabízí všechny služby
pro malíře,
spolu s radou odborníků.**

volejte: 03 557 4109, 03 557 2863

APPLIED COMPUTER SYSTEMS (Australia)

Nabízíme systémové řešení pro váš

(viz obal)

MULTIMEDIA

Capture video in real-time to your hard disk. Editing with special effects and sound. Playback under Windows in true colours. Full motion CD video playback

TV-VIDEO

Live TV on your PC. Capture single frame at 320 x 240. Tinting or photo retouching. Full motion sequencer. Record to tape in S-VHS quality.

VIDEO-PRO

Linear or nonlinear editing. Quality of output up to Betacam. Time code for single frame accuracy. Adjustable compression digital recording.

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

FLY OK FLY ČSA

**POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM ZE
SINGAPURU A BANGKOKU
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ**

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX 11110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE : 247 6196 FACSIMILE: 232 1713